

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 304/01

Zo dňa: 05.02.2013

Počet výtlačkov: 2

Výtlačok číslo: 1

Počet listov: 15

Počet príloh: -

PROTOKOL

**o výsledku kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami vo vybraných oblastiach
so zameraním najmä na odmeňovanie vo vybranom zdravotníckom zariadení**

Národný onkologický ústav

Klenová 1, Bratislava, IČO: 00165336

Bratislava, marec 2013

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 304/01 z 05.02.2013 vykonali:

Ing. Viera Lazarová, vedúca kontrolnej skupiny a
Ing. Jana Dubovská, členka kontrolnej skupiny

kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami vo vybraných oblastiach so zameraním najmä na odmeňovanie vo vybranom zdravotníckom zariadení.

Účelom kontroly bolo preveriť vo vybranom zdravotníckom zariadení hospodárenie s verejnými prostriedkami so zameraním najmä na odmeňovanie; preveriť dodržiavanie zákona o minimálnych mzdových nárokoch sestier.

Kontrola bola vykonaná v čase od 12.02.2013 do 25.03.2013 v Národnom onkologickom ústave, Klenová 1, 833 10 Bratislava, IČO: 00165336 za kontrolované obdobie roky 2010 až 2012; pre dosiahnutie účelu kontroly a objektívne zhodnotenie kontrolovaných skutočností mohli byť použité údaje aj z predchádzajúcich rokov.

Predmetom kontroly bola analýza hospodárenia; dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s verejnými prostriedkami; dodržanie účelu použitia prostriedkov určených na odmeňovanie z hľadiska splnenia zákonných minimálnych mzdových nárokov zdravotníckeho personálu.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Všeobecná charakteristika kontrolovaného subjektu

Národný onkologický ústav (ďalej len „NOÚ“) je štátnou príspevkovou organizáciou, ktorý bol zriadený 27.11.1965 zriaďovacou listinou č. Z-8025/1965-VI/B-2 na základe uznesenia vlády č. 751/1958 pod vtedajším názvom ako Onkologický ústav pre Slovensko v Bratislave. V roku 1976 (02.10.1976 č. Z-3271/1976-B/2) došlo k zmene zriaďovacej listiny a názvu ústavu na Ústav klinickej onkológie v Bratislave.

Ministerstvo zdravotníctva SR (ďalej len „MZ SR“) listom č. 2304/1990-A zo dňa 30.05.1990 zmenilo zriaďovaciu listinu nasledovným spôsobom:

- názov ústavu sa zmenil na NOÚ,
- sídlom NOÚ bola daná Bratislava,
- NOÚ bolo prevedené právo hospodárenia s nehnuteľným a hnutelným majetkom delimitovaným z Diagnosticko-liečebného a výučbového ústavu v Bratislave na základe Delimitačnej dohody z 30.03.1990,

- ústav môže vykonávať hospodársku činnosť len v rozsahu nevyhnutnom pre plnenie úloh liečebno-preventívnej starostlivosti.

Zmena v zriaďovacej listine nadobudla účinnosť 01.06.1990.

Opatrením z 11.12.1991 č. 3909/1991-A MZ SR vykonalo zmenu rozpočtovej formy hospodárenia na príspevkovú formu.

MZ SR listom č. 3304/1994-A zo dňa 07.09.1994 vyčlenilo zo štátnej príspevkovej organizácie NOÚ začlenené zariadenie s názvom „Nemocnica s poliklinikou“ na Heydukovej ul. 10 v Bratislave a súčasne z neho zriadilo s účinnosťou od 01.10.1994 štátnu príspevkovú organizáciu s názvom „NOÚ - Nemocnica s poliklinikou sv. Alžbety“. Majetok, ktorý mala táto príspevková organizácia k dispozícii jej bol odovzdaný na základe delimitačného protokolu z NOÚ Bratislava.

MZ SR listom č. 3317/1995-A zo dňa 11.12.1995 vydalo rozhodnutie o zrušení štátnej príspevkovej organizácie NOÚ - Nemocnica s poliklinikou sv. Alžbety ku dňu 31.12.1995.

MZ SR listom č. 1560/2000-A zo dňa 26.04.2000 zmenilo zriaďovaciu listinu NOÚ v Bratislave na Klenovej 1, v ktorej sa upravil predmet činnosti NOÚ. Zároveň bol vydaný aj nový štatút NOÚ.

MZ SR listom č. M/2970/2001 zo dňa 04.07.2001 vydalo rozhodnutie o zmene zriaďovacej listiny NOÚ, keď rozšírilo predmet činnosti aj o vykonávanie dopravnej zdravotnej služby s účinnosťou od 01.08.2001.

MZ SR listom č. 06889-2/2006 zo dňa 16.01.2006 vydalo rozhodnutie o zmene zriaďovacej listiny NOÚ, keď s účinnosťou od 16.01.2006 kompletne zmenilo predmet činnosti. Predmetom činnosti NOÚ sa stalo poskytovanie komplexnej onkologickej starostlivosti v presne zadefinovanom rozsahu.

MZ SR listom č. 30029-2/2007-OP zo dňa 21.12.2007 vydalo rozhodnutie o zmene zriaďovacej listiny NOÚ, keď s účinnosťou od 01.01.2008 opäť upravil predmet činnosti NOÚ a ten bol definovaný nasledovne:

- poskytovanie ústavnej zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení - špecializovaná nemocnica a ambulantnej zdravotnej starostlivosti v rozsahu podľa aktuálneho rozhodnutia o povolení na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia,
- poskytovanie komplexnej onkologickej starostlivosti na najvyššej odbornej úrovni a vykonávanie konziliárnej činnosti v onkológii pre onkologické pracoviská na území SR,
- preventívna starostlivosť,
- metodické vedenie, koordinovanie, sledovanie a vyhodnocovanie odbornej úrovne poskytovania onkologickej starostlivosti na celom území SR a za tým účelom pôsobenie ako koordinačného centra onkologickej starostlivosti v SR,
- pri zložitých diagnostických a liečebných postupoch poskytovať odborné služby ostatným onkologickým pracoviskám v SR, ako aj iným odborným klinikám a oddeleniam, ktoré sa starajú o onkologických pacientov,
- sústreďovanie a spracovávanie informácií a štatistických podkladov pre potreby riadiacej, organizačnej a metodologickej činnosti spoločnosti, ako hlavného koordinátora onkologickej starostlivosti v SR,
- podieľanie sa na vedecko - výskumnej činnosti, výchove vedeckých pracovníkov, klinickom skúšaní a spolupráci v tejto oblasti s ďalšími zdravotníckymi, akademickými a vedeckými inštitúciami na Slovensku a v zahraničí,
- centrálna sterilizácia a dekontaminácia,

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

- plnenie úloh výučbovej základne pre Lekársku a Farmaceutickú fakultu Univerzity Komenského, Slovenskú zdravotnícku univerzitu v Bratislave, stredné zdravotnícke školy a pre ďalšie pracoviská.

V zmysle Štatútu NOÚ, vydaného 26.04.2000, ktorý nadobudol účinnosťou od 01.05.2000 je NOÚ štátnym zdravotníckym zariadením, ktoré poskytuje komplexnú onkologickú starostlivosť na najvyššej odbornej úrovni a vykonáva na tomto úseku vrcholnú konziliárnu činnosť pre onkologické pracoviská na celom území SR.

NOÚ je právnickou osobou, štátnou príspevkovou organizáciou, ktorá získava finančné prostriedky pre svoju činnosť od zdravotných poisťovní, ministerstva, štátnych fondov a iných subjektov na základe vykazovaných zdravotníckych výkonov. Zriaďovateľom NOÚ je MZ SR. Na čele ústavu je riaditeľ, ktorého do funkcie vymenúva a odvoláva minister zdravotníctva SR. Poradným orgánom riaditeľa pre riešenie závažných odborných a prevádzkových problémov a úloh je Ústavná rada. Poradným orgánom riaditeľa pre riešenie vedeckých a výskumných problémov a úloh je Vedecká rada.

NOÚ ako štátna príspevková organizácia, ktorej zriaďovateľom je MZ SR za celé kontrolované obdobie dosahovala kladný hospodársky výsledok, čo je uvedené v nasledovnej tabuľke:

Tabuľka č. 1

Ukazovateľ	2010	2011	2012	Nárast, resp. pokles v % (porovn. 2010 s 2012)
Právna subjektivita- štátna príspevková organizácia	Práv. osoba – št. prisp. org.	Práv. osoba – št. prisp. org.	Práv. osoba – št. prisp. org.	
Zriaďovateľ NOÚ	MZ SR	MZ SR	MZ SR	x
Výnosy spolu v EUR	38 044 779,55	46 376 307,77	45 104 159,19	18,55
Náklady spolu v EUR	37 468 374,22	45 392 148,18	44 856 372,68	19,72
z toho: mzdové náklady	10 260 903,52	11 055 448,93	11 873 290,04	15,71
z nich: mzdy lekárov a sestier	6 178 438,68	6 659 241,12	7 168 029,90	16,02
Výsledok hospodárenia pred zdanením (+ zisk) v EUR	+ 576 405,33	+ 984 159,59	+ 247 786,51	-57,01
Výsledok hospodárenia po zdanení (+zisk) v EUR	+ 576 405,33	+ 984 159,59	+ 244 913,37	-57,51
Priemerný počet zamestnancov celkom, z toho priemerný počet zdravotníckych pracovníkov,	800,92	808,53	813,26	1,54
z toho priemerný počet: - lekárov	585,40	590,04	597,17	2,01
- sestier	126,77	129,97	129,38	2,06
	287,96	286,71	277,05	-3,79
Počet lôžok,	235	235	235	x
Využitie lôžok - /v dňoch/	68 590	71 009	69 394	1,17
- /v %/	79,97	82,79	80,68	x
Počet hospitalizovaných pacientov celkom,	9 133	9 104	9 273	1,53
z toho počet pacientov hospitalizovaných jeden deň	17	13	18	x
Priemerná ošetrovacia doba /v dňoch/	7,51	7,80	7,71	2,66
Počet ambulancií	74	75	76	2,70
Počet ambulantne ošetrovaných pacientov	32 469	31 813	31 696	-2,38
Počet spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek	21	21	21	x
Počet pacientov, ktorým bola poskytnutá zdravotná starostlivosť v spoločných liečebných a vyšetř. zlož.	31 701	32 458	32 274	1,81

Porovnaním výšky zisku za roky 2010 a 2011 sa tento zvýšil o 407 754,26 EUR a porovnaním rokov 2011 a 2012 zisk klesol o 739 246,22 EUR.

Priemerný počet zamestnancov celkom predstavoval v roku 2010 počet 800,92; z nich lekárov bolo 126,77 a sestier 287,96. V roku 2011 sa celkový priemerný počet zamestnancov zvýšil o 7,61. Priemerný počet lekárov v roku 2011 bol 129,97 a tento počet zostal podobný aj v roku 2012. Priemerný počet sestier v roku 2011 poklesol oproti roku 2010 o 1,25 a porovnaním roku 2011 s rokom 2012 tento stav poklesol ešte o 9,66.

Počet lôžok NOÚ v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia predstavoval 235 a nemenil sa. Ich využitie predstavovalo v roku 2010 necelých 80 % a tento stav sa v roku 2011 zvýšil o 2,8 %. Porovnaním roku 2011 a 2012 využitie lôžok pokleslo o 2,1 %.

Počet hospitalizovaných pacientov predstavoval v NOÚ v roku 2010 celkom 9 133. V roku 2011 sa tento stav znížil o 29 pacientov. Porovnaním roku 2011 a 2012 sa počet hospitalizovaných pacientov zvýšil o 169 pacientov.

Počet ambulancií za rok 2010 bolo 75 a v nasledujúcich dvoch rokoch sa tento stav každoročne zvýšil o 1 ambulanciu. V týchto ambulanciách bolo v roku 2010 ošetrovaných 32 469 pacientov, v roku 2011 sa tento počet znížil o 656 pacientov a porovnaním roku 2011 a 2012 sa tento stav znížil o 117 pacientov.

Počet spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek NOÚ bol vo všetkých troch rokoch kontrolovaného obdobia 21. Počet pacientov, ktorým bola v týchto zložkách poskytnutá zdravotná starostlivosť, v roku 2010 predstavoval 31 701 pacientov. V roku 2011 sa tento stav zvýšil oproti roku 2010 o 757 pacientov. Porovnaním roku 2011 a 2012 sa počet týchto pacientov znížil o 184.

2. Odmeňovanie lekárov a sestier

Finančné prostriedky z finančnej rezervy štátneho rozpočtu v období júl až december 2012 boli NOÚ poskytnuté prostredníctvom zdravotných poisťovní na základe nasledovných dodatkov zmlúv: NOÚ uzatvoril koncom júna 2012 dodatky k zmluvám s tromi zdravotnými poisťovňami (Všeobecná zdravotná poisťovňa, Union a Dôvera), v ktorých sa zdravotné poisťovne zaviazali, že od 01.07.2012 dočasne zvýšia dovedy dané sadzby za každú ukončenú a uznanú hospitalizáciu, z toho dve zdravotné poisťovne o 50 EUR a jedna zdravotná poisťovňa o sumu 104 EUR.

Na základe predloženého prehľadu od kontrolovaného subjektu o platbách za jednotlivé uznané a ukončené hospitalizácie od jednotlivých poisťovní za obdobie od 01.07. – 31.12.2012 NOÚ získal viac o 196 621 EUR. Podľa písomnej informácie kontrolovaného subjektu dochádza až k trojmesačnému posunu úhrad voči fakturovaným zdravotným výkonom od jednotlivých zdravotných poisťovní. Tým, že sa lekárom a sestram v NOÚ zvýšili tarifné mzdy v roku 2012, náklady na tarifné mzdy sa zvýšili o 438 177,54 EUR. Porovnaním zvýšených nákladov na tarifné mzdy lekárov a sestier s navýšenými finančnými prostriedkami od poisťovní bolo zistené, že tieto pokryli navýšené finančné prostriedky len do výšky necelých 45 % (44,87 %).

Z písomnej informácie od kontrolovaného subjektu vyplýva, že sa platové podmienky lekárov a sestier menili za kontrolované obdobie 4 krát. Podrobnejší rozpis pre lekárov je uvedený v bode 2.1 a pre sestry v bode 2.2 protokolu o výsledku kontroly.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Nasledovná tabuľka zobrazuje prehľad platov, vyplatených lekárom a sestram spolu za rok, priemer za mesiac a ich podiel k bežným výdavkom v EUR:

Tabuľka č. 2

Plat	Rok			Nárast, resp. pokles v % (porovnanie 2010 s 2012)
	2010	2011	2012	
tarifný plat	3 717 538,05	3 787 069,95	4 225 247,49	13,65
príplatok za riadenie	36 158,34	35 674,67	32 512,34	-10,08
príplatok za zastupovanie	0	0	0	0
osobný príplatok	310 953,47	335 480,24	362 479,48	16,57
platová kompenzácia za sťažený výkon práce	174 765,28	172 427,27	176 562,30	1,03
príplatky/S ,N, Sv /	396 946,91	489 013,18	512 285,05	29,05
plat za prácu nadčas	299 760,15	358 187,89	393 478,11	31,26
plat za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku	220 952,97	213 075,69	232 776,79	5,35
Odmeny	310 238,81	472 749,20	424 229,72	36,74
Náhrady	711 127,70	795 563,03	808 458,62	13,68
Mzdy spolu	6 178 438,68	6 659 241,12	7 168 029,90	16,01
spolu priemer miezd na 1 mesiac	514 869,89	554 936,75	597 335,83	16,01
Odvody zo miezd lekárov a sestier	2 078 391,67	2 260 125,17	2 413 647,29	16,13
Mzdy a odvody lekárov a sestier spolu	8 256 830,35	8 919 366,29	9 581 677,19	16,04
Bežné výdavky NOÚ spolu	30 854 132,00	39 518 161,00	40 133 749,00	30,07
Podiel mzdových výdavkov s odvodmi voči bežným výdavkom	26,76	22,57	23,87	x

V roku 2010 predstavovali vyplatené mzdy lekárom a sestram celkom 6 178 438,68 EUR. V roku 2011 sa táto suma zvýšila o 480 802,44 EUR, čo predstavovalo nárast o 7,78 %. Porovnaním roku 2012 s rokom 2011 sa výška vyplatených miezd zvýšila o 508 788,78 EUR, čo predstavoval nárast o 8,23 %.

Výška vyplatených tarifných platov lekárom a sestram v roku 2010 predstavovala sumu 3 717 538,05 EUR. V roku 2011 sa táto suma navýšila o 69 531,90 EUR. Porovnaním roku 2011 s rokom 2012 sa táto tarifná mzda zvýšila o 438 177,54 EUR.

Platy lekárov a sestier predstavovali v roku 2010 podiel 19,3 % z bežných výdavkov. V porovnaní s rokom 2011 sa tento stav znížil o 3,4 %. V roku 2012 predstavovali výdavky na mzdy voči bežným výdavkom 18,86 %-ný podiel, čo predstavovalo oproti roku 2011 nárast o 2,96 %.

Za jednotlivé roky kontrolovaného obdobia mali platy lekárov a sestier narastajúcu tendenciu, ako aj položky za príplatky (za soboty, nedele, sviatky), za prácu nadčas, náhrady, za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku a položka osobný príplatok.

2.1 Odmeňovanie lekárov

Podmienky odmeňovania lekárov boli v kontrolovanom období upravované podľa zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“), kolektívnej zmluvy NOÚ a internej smernice RS.10 o diferencovanom odmeňovaní zamestnancov (ďalej len „smernica RS.10“).

Za kontrolované obdobie boli mzdové podmienky lekárom upravované nasledovne:

- K 01.07.2010 sa lekárom zvýšil tarifný plat o 2,5 % v zmysle kolektívnej zmluvy (o mieru inflácie).
- K 01.10.2011 sa lekárom zvýšil tarifný plat o 2 % v zmysle kolektívnej zmluvy (o mieru inflácie).
- K 01.01.2012 sa lekárom zvýšili tarifné platy v zmysle príkazu ministra zdravotníctva SR č. 18/2011 o 200 EUR. K 01.07.2012 im boli tarifné platy upravované v zmysle príkazu ministra SR č. 19/2011 a taktiež im boli navýšené tarifné mzdy v zmysle kolektívnej zmluvy o 4 % (o mieru inflácie).

Kontrolná skupina použila na výber vzorky neštatistickú metódu. Výberovým spôsobom, založenom na odbornom úsudku kontrolóra, bolo z celkového počtu lekárov 143 vybraných 15 pracovných zmlúv spolu s osobnými spismi lekárov.

Kontrolou osobných spisov vrátane pracovných zmlúv lekárov bol zistený nesúlad medzi smernicou RS.10 (s účinnosťou od 01.07.2011) a Zákonníkom práce. Podľa čl. 21, bodu 4, v časti b) smernice RS.10 patrí zamestnancovi mzda za každú hodinu neaktívnej pracovnej pohotovosti mimo pracoviska 15 % hodinovej mzdy funkčného platu. Podľa § 96, bodu 5 Zákonníka práce za každú hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti mimo pracoviska patrí zamestnancovi náhrada najmenej 20 % minimálneho mzdového nároku. Tento nesúlad bol zistený taktiež medzi smernicou č. 7/2005 – o diferencovanom odmeňovaní zamestnancov (platnej od 30.01.2006) a Zákonníkom práce.

Ďalej bol zistený nesúlad medzi kolektívnou zmluvou a smernicou RS.10. Podľa kolektívnej zmluvy z 29. júna 2012, časť V, bodu 3 bolo uvedené, že zamestnávateľ bude pravidelne štvrtťorčne prehodnocovať pohyblivú zložku mzdy podľa smernice RS.10. Podľa smernice RS.10 v čl. 7, bode 8 bolo uvedené, že pohyblivá zložka mzdy sa bude pravidelne 1 x do roka prehodnocovať a to vždy k 01.01. príslušného roka.

Ďalej bolo kontrolou osobných spisov lekárov zistené, že:

- V osobnom spise zamestnanca (os. č. 3639) sa nenachádzalo rozhodnutie o plate k 01.07.2010, kde mala byť zohľadnená valorizácia v zmysle kolektívnej zmluvy k uvedenému termínu, čím nebol dodržaný čl. 8 bod 1 internej smernice č. 7/2005 o diferencovanom odmeňovaní zamestnancov. Kontrolou výplatných a mzdových listov za obdobie od 01.07.2010 do 30.09.2011 bolo zistené, že zamestnankyni bol vyplácaný tarifný plat navýšený o mieru inflácie vo výške 2,5 % v správnej výške.
- V osobnom spise (os. č. 3557) zamestnanca NOÚ bolo zistené, že sa v spise nachádzalo rozhodnutie o plate, ktoré nebolo prevzaté zo strany zamestnanca. Podobné prípady sa opakovali aj v ďalších 6 prípadoch (os. č. 5966 v počte 4; os. č. 6283; os. č. 5605).
- V osobnom spise zamestnanca (os. č. 6283) sa nachádzalo rozhodnutie o plate k 01.01.2012, na základe ktorého mu bol zvýšený tarifný plat o 200 EUR, avšak na uvedenom rozhodnutí chýbal podpis riaditeľa NOÚ, čím bolo porušené ustanovenie § 43 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), podľa ktorého účastníci sú povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Nasledujúce dve tabuľky zobrazujú prehľad o platoch vyplatených lekárom spolu za rok v členení na jednotlivé zložky mzdy v EUR:

Tabuľka č. 3

Plat	2010		2011		2012		Nárast, resp. pokles v % (porovn. 2010/2012)
	Rok	mesiac	Rok	Mesiac	Rok	Mesiac	
tarifný plat	1 558 390,07	129 865,84	1 617 857,13	134 821,43	2 042 306,23	170 192,19	31,05
príplatok za riadenie	24 600,53	2 050,04	24 794,39	2 066,20	21 143,69	1 761,97	-14,05
príplatok za zastupovanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
osobný príplatok	178 731,99	14 894,33	201 851,51	16 820,96	211 185,69	17 598,81	18,15
platová komp. za sťažený výkon práce	44 383,25	3 698,60	44 427,42	3 702,29	46 097,11	3 841,43	3,86
príplatky	14 357,34	1 196,45	60 241,16	5 020,10	64 259,51	5 354,96	47,57
plat za prácu nadčas	130 586,81	10 882,23	170 292,74	14 191,06	196 686,85	16 390,57	50,61
plat za neakt. časť prac. pohot. na pracovisku	170 902,37	14 241,86	145 329,82	12 110,82	165 529,57	13 794,13	-3,14
odmeny	188 559,72	15 713,31	296 252,49	24 687,71	315 003,82	26 250,32	67,05
náhrady	269 943,41	22 495,28	309 975,49	25 831,29	337 659,30	28 138,28	25,08
Spolu	2 580 455,49	215 037,96	2 871 022,15	239 251,85	3 399 871,77	283 322,65	31,75

V roku 2010 sa v NOÚ vyplátilo lekárom na platy celkom 2 580 455,49 EUR. Porovnaním uvedeného roku s rokom 2011 sa tento objem zvýšil o 290 566,66 EUR. V roku 2012 bolo vyplatené na mzdách lekárom spolu 3 399 871,77 EUR, čo v porovnaní s rokom 2011 predstavovalo nárast o 528 849,62 EUR.

Pri priemernom počte lekárov za rok 2012 v počte 129,38 predstavoval priemerný plat mesačne na jedného lekára priemerne 2 190 EUR.

Nasledujúca tabuľka zobrazuje prehľad o percentuálnom podiele jednotlivých zložiek vyplácaných miezd lekárom:

Tabuľka č. 4

Plat	Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012	
	V EUR	podiel /%/	V EUR	podiel /%/	V EUR	podiel /%/
tarifný plat	1 558 390,07	60,39	1 617 857,13	56,35	2 042 306,23	60,07
príplatok za riadenie	24 600,53	0,95	24 794,39	0,86	21 143,69	0,62
príplatok za zastupovanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
osobný príplatok	178 731,99	6,93	201 851,51	7,03	211 185,69	6,21
platová kompenzácia za sťažený výkon práce	44 383,25	1,72	44 427,42	1,55	46 097,11	1,36
príplatky	14 357,34	0,56	60 241,16	2,10	64 259,51	1,89
plat za prácu nadčas	130 586,81	5,06	170 292,74	5,93	196 686,85	5,79
plat za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku	170 902,37	6,62	145 329,82	5,06	165 529,57	4,87
odmeny	188 559,72	7,31	296 252,49	10,32	315 003,82	9,27
náhrady	269 943,41	10,46	309 975,49	10,80	337 659,30	9,93
Spolu	2 580 455,49	100,00	2 871 022,15	100,00	3 399 871,77	100,00

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Najväčší podiel zo mzdy tvorila za kontrolované obdobie položka tarifného platu, náhrady a odmeny.

Nasledovná tabuľka zobrazuje priemernú sumu plátov lekárov spolu za mesiac a prepočítanú na 1 osobu v EUR:

Tabuľka č. 5

Ukazovateľ	Rok					
	2010		2011		2012	
	Mesiac	na 1 osobu	Mesiac	na 1 osobu	Mesiac	na 1 osobu
tarifný plat	129 865,84	1024,42	134 821,43	1 037,33	170 192,18	1 315,44
príplatok za riadenie	2 050,04	16,17	2 066,19	15,89	1 761,97	13,62
príplatok za zastupovanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
osobný príplatok	14 894,33	117,49	16 820,96	129,42	17 598,81	136,02
platová kompenzácia za sťažný výkon práce	3 698,60	29,17	3 702,28	28,48	3 841,43	29,69
Príplatky	1 196,45	9,44	5 020,09	38,62	5 354,96	41,39
plat za prácu nadčas	10 882,23	85,84	14 191,06	109,19	16 390,57	126,68
plat za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku	14 241,86	112,34	12 110,82	93,18	13 794,13	106,62
Odmeny	15 713,31	123,95	24 687,71	189,95	26 250,32	202,89
Náhrady	22 495,28	117,45	25 831,29	198,75	28 138,27	217,48
Spolu	215 037,94	1 696,28	239 251,83	1 840,83	283 322,64	2 189,85
priemerný počet lekárov	126,77		129,97		129,38	

V roku 2010 predstavoval priemerný plat lekára výšku 1 696,28 EUR, v roku 2011 to bolo 1 840,83 EUR, čím sa priemerná mzda zvýšila porovnaním týchto dvoch rokov o 8,52 %. V roku 2012 výška priemernej mzdy lekára predstavovala sumu 2 189,85 EUR, čo v porovnaní s rokom 2011 predstavovalo nárast o 18,96 %.

Kontrolou položky odmeny bolo zistené, že v tejto položke sú lekárom, ktorí sa nachádzajú v tíme klinického skúšania vyplácané aj finančné prostriedky, ktoré NOÚ fakturuje farmaceutickým firmám za klinické skúšanie (napr. na základe faktúry NOÚ 1240009 zo 07.06.2012 za klinické skúšanie v celkovej sume 8 986,90 EUR pre firmu A.). Uvedená suma bola rozdelená pre skúšajúci tím 65 %, pre NOÚ 30 % a pre fond vzdelávania NOÚ 5 % z celkovej sumy. Pre skúšajúci tím bolo vyčlenená čiastka z celkovej sumy 5 841,48 EUR (čo predstavovalo uvedených 65 %). Skúšajúci tím tvorilo 15 lekárov a z nich napr. lekárke s os. č. 4225 bolo v odmenách za mesiac september 2012 vyplatených 1 100 EUR. Kontrolovaný subjekt prijal na operatívnej porade riaditeľa NOÚ uznesenie, kde sa dohodlo, že každá nová klinická štúdia bude lekárom vyplácaná formou dohôd o vykonaní práce, čo predložil kontrolovaný subjekt v písomnej informácii.

Kontrolou údajov o mzdách z predloženej dokumentácie so mzdovými a výplatnými listinami u náhodne vybraných lekárov nebol zistený nesúlad vo vyplácaní mzdových prostriedkov.

2.2 Odmeňovanie sestier

Podmienky odmeňovania sestier boli v kontrolovanom období upravované podľa zákonníka práce, kolektívnej zmluvy NOÚ a smernice RS.10.

Za kontrolované obdobie boli mzdové podmienky sestier upravované nasledovne:

- K 01.07.2010 sa sestrám zvýšil tarifný plat o 2,5 % v zmysle kolektívnej zmluvy (o mieru inflácie).
- K 01.10.2011 sa sestrám zvýšil tarifný plat o 2 % v zmysle kolektívnej zmluvy (o mieru inflácie).
- V roku 2012 boli zvýšené mzdové prostriedky v zmysle zákona č. 62/2012 Z. z. o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek a ktorým sa dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov tým sestrám, ktoré nespĺňali minimálne mzdové nároky. K 01.07.2012 boli tarifné platy zvýšené všetkým sestrám v zmysle kolektívnej zmluvy o 4 % (o mieru inflácie).

Kontrolná skupina použila na výber vzorky neštatistickú metódu. Výberovým spôsobom, založenom na odbornom úsudku kontrolóra, bolo z celkového priemerného počtu sestier (283,9) vybraných 20 pracovných zmlúv spolu s osobnými zložkami sestier, čo predstavovalo 7 %-ný podiel z priemerného počtu sestier za kontrolované obdobie.

Kontrolou osobných spisov vrátane pracovných zmlúv sestier bolo zistené:

- V osobnom spise zamestnanca (os. č. 1837) sa nachádzali dve rozhodnutia o plate s určením platu od 01.07.2012 so zaradením v 8 tarifnej triede. V prvom rozhodnutí o plate bola tarifná mzda uvedená v nesprávnej výške 955 EUR podľa prílohy 1 k smernici RS.10 k 01.01.2012. Uvedené rozhodnutie o plate si zamestnankyňa 27.07.2012 osobne prevzala. V druhom rozhodnutí o plate bola tarifná mzda uvedená v správnej výške 994 EUR, a to podľa prílohy k smernici RS.10 platnej k 01.07.2012. Kontrolou mzdových a výplatných listín za rok 2012 bolo zistené, že zamestnankyni bola tarifná mzda vyplácaná v správnej výške, a to za 1. až 6. mesiac vo výške 955 EUR a za 7. až 12. mesiac vo výške 994 EUR. Rozhodnutie o plate vystavené na správnu sumu 994 EUR zamestnankyni NOÚ do času ukončenia kontroly nebolo doručené.
- V osobnom spise zamestnanca (os. č. 6624) sa nachádzal návrh na priznanie príplatku za prácu v sťaženom prostredí z 31.10.2011 s účinnosťou od 01.11.2011. Na uvedenom návrhu chýbal podpis riaditeľa NOÚ. Podobný prípad sa opakoval aj v ďalších 6 prípadoch (os. č. 6658, os. č. 6215, os. č. 6135, os. č. 6584 v počte 2x, os. č. 6310). Uvedeným konaním nebolo dodržané ustanovenie § 43 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého účastníci sú povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.
- V osobnom spise zamestnanca (os. č. 6584) bolo ďalej zistené, že so zamestnankyňou bola uzatvorená pracovná zmluva 24.06.2011 s dňom prijatia do pracovného pomeru v NOÚ od 01.07.2011. Menovaná k uvedenému dátumu nastúpila do zamestnania po ukončení štúdia na SZU k 30.06.2011. V rozhodnutí o plate k 01.07.2011 jej zamestnávateľ schválil pohyblivú zložku mzdy vo výške 50 EUR, čím NOÚ nekonal v súlade s čl. 7, bod 6 smernice RS.10, podľa ktorej môže riaditeľ priznať pohyblivú

zložku mzdy počas prvých troch mesiacov pracovného pomeru v prípade, že má preukázateľné predpoklady z predchádzajúceho zamestnania.

- Osobný spis zamestnanca (os. č. 3710) obsahoval tri rozhodnutia o plate, ktoré neboli prevzaté zo strany zamestnankyne.

- Na základe rozhodnutia o plate bol zamestnancovi (os. č. 5149) od 01.10.2011 priznaný mesačný plat v celkovej výške 1 077,57 EUR, z toho pohyblivá zložka mzdy predstavovala sumu 199,17 EUR. Dňa 05.01.2012 bola na menovanú sťažnosť od pacientky a na základe tejto skutočnosti jej bola od 01.01.2012 pohyblivá zložka mzdy odobratá, s čím súhlasilo aj vedenie NOÚ (vyjadrenie z 09.01.2012). V spise sa nenachádzalo upozornenie za porušenie pracovnej disciplíny, s ktorým mala byť zamestnankyňa oboznámená v zmysle pracovného poriadku PO.02 (ďalej len „pracovný poriadok“) časť 5.23, bodu 1.

Ďalej bolo zistené, že na vyjadrení o odobratí osobného príplatku nebolo uvedené obdobie, na ktoré sa tento príplatok pozastavuje, čím nebola dodržaná časť 5.23 pracovného poriadku bod 2, podľa ktorého môže zamestnávateľ odňať pohyblivú zložku. Toto učíní za daný mesiac, kedy k porušeniu pracovnej disciplíny došlo, alebo na obdobie, ktoré stanoví v písomnom upozornení na porušenie pracovnej disciplíny. V rozhodnutí o plate od 01.06.2012 jej bola pohyblivá zložka mzdy vrátená vo výške 200 EUR, avšak interný oznam o vrátení pohyblivej zložky mzdy bol vystavený až 03.07.2012, t.j. s mesačným oneskorením.

Kontrolou predloženej dokumentácie bolo ďalej zistené, že sa v uvedenom osobnom spise nachádzali dve potvrdenia o odbornej praxi zamestnankyne (vystavené oddelením ľudských zdrojov NOÚ na základe jej žiadosti), kde si za ich vystavenie NOÚ účtoval poplatok v zmysle Cenníka platených zdravotných výkonov a ostatných služieb z 03.09.2009. Uvedený cenník sa odvolával na nasledovné zákony: č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov; č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Nakoľko uvedený cenník stanovuje ceny za výkony zdravotnej starostlivosti, ktoré sú poskytované pre pacientov, účtovanie poplatkov za vydávanie potvrdení pre vlastných zamestnancov nie je v súlade s vyššie uvedenými právnymi predpismi. Na rozdiel od uvedeného postupu kontrolou osobných spisov lekárov bolo zistené, že oddelenie ľudských zdrojov NOÚ v dvoch prípadoch vystavilo potvrdenie podľa platného cenníku z roku 2009, avšak poplatok týmto zamestnancom nebol účtovaný (os. č. 5626, os. č. 311).

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Nasledujúca tabuľka zobrazuje prehľad o platoch, ktoré boli vyplatené sestram za kontrolované obdobie v EUR:

Tabuľka č. 6

Plat	2010		2011		2012		Nárast, resp. pokles v % (porovn. 2010/2012)
	Rok	mesiac	Rok	mesiac	Rok	mesiac	
tarifný plat	2 159 147,98	179 929,00	2 169 212,82	180 767,74	2 182 941,26	181 911,77	1,10
príplatok za riadenie	11 557,81	963,15	10 880,28	906,69	11 368,65	947,39	-1,64
príplatok za zastupovanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
osobný príplatok	132 221,48	11 018,46	133 628,73	11 135,73	151 293,79	12 607,82	14,42
platová komp. za sťažený výkon práce	130 382,03	10 865,17	127 999,85	10 666,65	130 465,19	10 872,10	0,06
príplatky	382 586,57	31 882,21	428 772,02	35 731,00	448 025,54	37 335,46	17,10
plat za prácu nadčas	169 173,34	14 097,78	187 895,07	15 657,92	196 791,26	16 399,27	16,32
plat za neakt. časť prac. pohotovosti na pracovisku	50 050,60	4 170,88	67 745,87	5 645,49	67 247,22	5 603,94	34,36
odmeny	121 679,09	10 139,92	176 496,71	14 708,06	109 225,90	9 102,16	-10,23
náhrady	441 184,29	36 765,36	485 587,54	40 465,63	470 779,32	39 231,61	6,71
Spolu	3 597 983,19	299 831,93	3 788 218,89	315 684,91	3 768 138,13	314 011,51	4,73

V roku 2010 bolo na mzdách sestram vyplatených spolu 3 597 983,19 EUR a v roku 2011 to bolo 3 788 218,89 EUR, čo bolo viac o 190 235,70 EUR (t.j. oproti roku 2010 viac o 5,29 %). V roku 2012 bolo na mzdách sestram vyplatených spolu 3 768 138,13 EUR, čo oproti roku 2011 predstavuje pokles o 20 080,76 EUR (t.j. oproti roku 2011 menej o 0,53 %). Najviac bol zaznamenaný pokles pri položkách odmeny.

Nasledujúca tabuľka zobrazuje prehľad o vyplatených platoch sestram v percentuálnom podiele jednotlivých položiek platu:

Tabuľka č. 7

Plat	Rok 2010		Rok 2011		Rok 2012	
	V EUR	podiel /%/	V EUR	podiel /%/	V EUR	podiel /%/
tarifný plat	2 159 147,98	60,01	2 169 212,82	57,26	2 182 941,26	57,93
príplatok za riadenie	11 557,81	0,32	10 880,28	0,29	11 368,65	0,30
príplatok za zastupovanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
osobný príplatok	132 221,48	3,67	133 628,73	3,53	151 293,79	4,02
platová kompenzácia za sťažený výkon práce	130 382,03	3,62	127 999,85	3,38	130 465,19	3,46
príplatky	382 586,57	10,63	428 772,02	11,32	448 025,54	11,89
plat za prácu nadčas	169 173,34	4,70	187 895,07	4,96	196 791,26	5,22
plat za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku	50 050,60	1,39	67 745,87	1,79	67 247,22	1,78
odmeny	121 679,09	3,38	176 496,71	4,66	109 225,90	2,90
náhrady	441 184,29	12,26	485 587,54	12,82	470 779,32	12,49
Spolu	3 597 983,19	100,00	3 788 218,89	100,00	3 768 138,13	100,00

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Najväčší podiel zo mzdy tvorila za kontrolované obdobie položka tarifného platu, náhrady a príplatky.

Nasledovná tabuľka zobrazuje priemernú sumu platov sestier v EUR:

Tabuľka č. 8

Ukazovateľ	Rok					
	2010		2011		2012	
	Mesiac	na 1 osobu	Mesiac	na 1 osobu	mesiac	na 1 osobu
tarifný plat	179 929,00	624,84	180 767,74	630,49	181 911,77	656,60
príplatok za riadenie	963,15	3,34	906,69	3,16	947,39	3,42
príplatok za zastupovanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
osobný príplatok	11 018,46	38,26	11 135,73	38,84	12 607,82	45,51
platová kompenzácia za sťažený výkon práce	10 865,17	37,73	10 666,65	37,20	10 872,10	39,24
príplatky	31 882,21	110,72	35 731,00	124,62	37 335,46	134,76
plat za prácu nadčas	14 097,78	48,96	15 657,92	54,61	16 399,27	59,19
plat za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku	4 170,88	14,48	5 645,49	19,69	5 603,94	20,23
odmeny	10 139,92	35,21	14 708,06	51,30	9 102,16	32,85
náhrady	36 765,36	127,68	40 465,63	141,14	39 231,61	141,60
Spolu	299 831,93	1 041,23	315 684,91	1 101,06	314 011,51	1 133,41
Priemerný počet sestier a pôrodných asistentiek	287,96		286,71		277,05	

V roku 2010 predstavoval priemerný plat sestry výšku 1 041,23 EUR, v roku 2011 to bolo 1 101,06 EUR, čím sa priemerná mzda zvýšila porovnaním týchto dvoch rokov o 5,76 %. V roku 2012 výška priemernej mzdy sestry predstavovala sumu 1 133,41 EUR, čo v porovnaní s rokom 2011 predstavovalo nárast o 2,93 %.

Kontrolou údajov o mzdách z predloženej dokumentácie so mzdovými a výplattými listinami u náhodne vybraných sestier nebol zistený nesúlady vo vyplácaní mzdových prostriedkov.

Za kontrolované obdobie neboli v NOÚ vykonané žiadne kontroly, týkajúce sa odmeňovania zdravotníckych pracovníkov.

Zhrnutie

Za kontrolované obdobie boli mzdové podmienky lekárov a sestier upravované nasledovne:

- K 01.07.2010 sa lekárom a sestram zvýšil tarifný plat o 2,5 % a k 01.10.2011 o 2 % v zmysle kolektívnej zmluvy (o mieru inflácie).
- K 01.01.2012 sa lekárom zvýšili tarifné platy v zmysle príkazu ministra zdravotníctva SR č. 18/2011 o 200 EUR a k 01.07.2012 im boli tarifné platy upravované v zmysle príkazu ministra SR č. 19/2011.
- K 01.04.2012 boli zvýšené mzdové prostriedky sestram v zmysle zákona o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek a ktorým sa dopĺňa zákon o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov tým sestram, ktoré nespĺňali minimálne mzdové nároky.

- K 01.07.2012 boli tarifné platy lekárom a sestram zvýšené v zmysle kolektívnej zmluvy o 4 % (o mieru inflácie).

Kontrolou vybranej vzorky osobných spisov (vrátane pracovných zmlúv) lekárov bolo zistené, že:

- V jednom prípade sa v spise zamestnanca nenachádzala pracovná zmluva, čo bolo v rozpore s ustanovením § 42 v nadväznosti na § 43 zákonníka práce. V uvedenom spise sa taktiež nenachádzalo rozhodnutie o plate k 01.07.2010, čím nebol dodržaný čl. 8 bod 1 internej smernice č. 7/2005 o diferencovanom odmeňovaní zamestnancov.
- V 7 prípadoch sa v spisoch zamestnancov nachádzali rozhodnutia o plate, ktoré neboli prevzaté zo strany zamestnancov.
- V jednom prípade sa v spise zamestnanca nachádzalo rozhodnutie o plate, na ktorom chýbal podpis riaditeľa NOÚ, čím nebolo dodržané ustanovenie § 43 Občianskeho zákonníka.
- Ďalej bol kontrolou zistený nesúlad medzi smernicou RS.10 a Zákonníkom práce, a to v čl. 21, bod 4, v časti b). Taktiež bol zistený nesúlad medzi smernicou č. 7/2005 – o diferencovanom odmeňovaní zamestnancov (platnej od 30.01.2006) a Zákonníkom práce a tiež medzi kolektívnou zmluvou a smernicou RS.10.

Kontrolou vybranej vzorky osobných spisov (vrátane pracovných zmlúv) sestier bolo zistené, že:

- V jednom spise sa nachádzali tri rozhodnutia o plate, ktoré neboli prevzaté zo strany zamestnanca NOÚ.
- V siedmych prípadoch neboli v spise návrhy na priznanie príplatku za prácu v sťaženom prostredí podpísané riaditeľom NOÚ.
- V jednom prípade bola novoprijatej zamestnankyni – absolventke priznaná pohyblivá zložka mzdy, čím NOÚ nekonal v súlade s čl. 7, bod 6 smernice RS.10.
- V jednom prípade bola zamestnankyni odobraná pohyblivá zložka mzdy za porušenie pracovnej disciplíny, avšak v spise sa nenachádzalo upozornenie za porušenie pracovnej disciplíny. Na návrhu na odobratie pohyblivej zložky mzdy nebolo uvedené obdobie, na ktoré bola zamestnankyni odobraná pohyblivá zložka, čím nebola zo strany NOÚ dodržaná časť 5.23 pracovného poriadku, bod 2.
- V jednom spise sa nachádzali dve potvrdenia o zaplatení poplatku do pokladne NOÚ pre vlastného zamestnanca za vystavenie potvrdenia o odbornej praxi, ktoré boli vystavené v zmysle cenníka, odvolávajúceho sa na cenník platených zdravotných výkonov a ostatných služieb.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 25.03.2013

Ing. Viera Lazarová
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Jana Dubovská
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 25.03.2013

MUDr. Jozef Dolinský
riaditeľ NOÚ